

HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTO 6/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä huhtikuuta 2001 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä (HE 38/2001 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi sosiaali- ja terveystieteiden valtiokuntaan samalla määrännyt, että hallintovaltiokunnan on annettava asiaa lausunto sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle.

Asiantuntijat

Valtiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Matti Kajantie, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
- lainsäädäntöneuvos Leena Vettenranta, oikeusministeriö
- erikoistutkija Riitta-Sisko Koskela, Työterveyslaitos.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- tietosuojavaltuutetun toimisto
- Uudenmaan työsuojelupiiri
- Palvelutyönantajat ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä, joka korvaisi vuoden 1993 lain syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteristä. Esityksellä selkeytetään nykyistä lainsäädäntöä ja nostetaan

rekisteriä koskevat eritasoiset säädökset henkilötietolain ja perustuslain vaatimusten mukaiselle säädöstasolle.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valtiokunta on käsitellyt asiaa oman toimialansa osalta. Hallituksen esityksessä on kyseessä erityislaki syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien

rekisteristä (ASA-rekisteri). Valtiokunta viittaa hallituksen esityksestä henkilötietolaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 96/1998 vp) antamaansa mietintöön HaVM 26/1998 vp ja siihen liittyvään perustuslakivaliokunnan lausun-

toon PeVL 25/1998 vp. Hallintovaliokunta tote-
si, että henkilötietojen suojaa koskevan perusoi-
keussuojan kannalta tärkeitä säätelykohteita
ovat ainakin rekisteröintitavoite, rekisteröitä-
vien henkilötietojen sisältö, niiden sallitut käyt-
tötarkoitukset mukaan lueteltuina tietojen luovut-
tettavuus ja tietojen säilytysaika henkilörekis-
terissä sekä rekisteröityjen oikeusturva samoin
kuin näiden seikkojen sääntelemisen kattavuus
ja yksityiskohtaisuus lain tasolla.

Tässä hallituksen esityksessä on varsin hyvin
otettu huomioon edellä mainitut erityislailta
vaaditut edellytykset.

Valiokunta kiinnittää huomiota 2 §:n 3 mo-
mentissa mainittuihin, sosiaali- ja terveysminis-
terion asetuksella tarkemmin säädettäviin rekis-
teröitäviin tietoihin ja niiden toimittamiseen.
Valiokunnan käsityksen mukaan pykälässä on
täsmällisesti määriteltävä rekisteröitävät tiedot
ja niiden toimittaminen.

Esityksen 4 §:ssä esitetään säädettäväksi tie-
tojen luovuttamisesta. Pykälän 2 momentin mu-
kaan rekisterin pitäjä oikeutetaan salassapito-
säännösten estämättä luovuttamaan 2 §:ssä tar-
koitettuja tietoja työterveyslaitokselle tai muul-
le taholle. Momenttia on valiokunnan käsityk-
sen mukaan täsmennettävä siten, että siitä käy

selkeästi ilmi, mille tahoille työterveyslaitoksen
lisäksi tietoja voitaisiin luovuttaa. Tällöinkin on
huomioitava se, että tietoja voidaan luovuttaa
vain pykälässä mainittuihin tarkoituksiin.

Valiokunta esittää harkittavaksi, voitaisiinko
esityksen 5 §:ssä mainittuun luettelointiin tieto-
jen säilytysajasta sisällyttää vielä mahdollisesti
vuoden määräaika, jonka työnantaja olisi velvol-
linen säilyttämään rekisteritietoja, jotta ne voi-
taisiin epäselvissä tapauksissa tarkistaa.

Valiokunta kiinnittää 8 §:n osalta huomiota
muiden säännösten soveltamisen osalta siihen,
että itseasiassa pykälässä tarkoitetaan, että ASA-
rekisteriin on sovellettava myös henkilötietola-
kia (523/1999) ja lakia viranomaisten toiminnan
julkisuudesta (621/1999). Valiokunta esittää,
että tämä mainitaan selkeästi pykälässä.

Lausunto

Lausuntonaan hallintovaliokunta kunnioittavas-
ti esittää,

*että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa
huomioon mietintöään laatiessaan ne
huomautukset, jotka hallintovaliokunta
on tässä lausunnossa esittänyt.*

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Pertti Turtiainen /vas
jäs. Nils-Anders Granvik /r
Rakel Hiltunen /sd
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /skl
Paula Lehtomäki /kesk
Hannes Manninen /kesk

Kirsi Ojansuu /vihr
Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Pekka Ravi /kok
Kari Urpilainen /sd
Jari Vilén /kok
vjäs. Pekka Nousiainen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

apulaissihteeri Jukka Savola.